

МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ ФІНАНСОВОЇ НАДІЙНОСТІ СТРАХОВИКІВ

У статті розглянуті та проаналізовані підходи до оцінки фінансової надійності страховиків. Запропонована методика кредитно-рейтингової оцінки надійності страхових організацій шляхом аналізу кількісних і якісних показників, розрахованих по публічній звітності страхових організацій, а також визначені основні переваги і недоліки авторської методики

In the articles considered and going is analysed near the estimation of financial reliability of insurers. The method of credit-rating estimation of reliability of insurance organizations is offered by the analysis of quantitative and high-quality indexes, insurance organizations expected on the public accounting, and also basic advantages and lacks of author method are certain

Загальна кількість страхових компаній України у 2007 році зросла у порівнянні з 2006 роком на 8,5 % та склала 446 страхові компанії [1]. Така численність страхових організацій, що пропонують майже ідентичні страхові продукти, спонукає при укладенні договору страхування страхувальників обирати не стільки пропонований продукт, скільки страхову компанію, проводячи оцінку її діяльності.

Однією з функцій страхової компанії є забезпечення надійності свого фінансового стану, що дає змогу задовольнити будь-які претензії з боку власників полісів. За допомогою оцінки надійності можна визначити місце страховика в економічному середовищі, його конкурентоздатність, ступінь ризику при діловому співробітництві з іншими установами, партнерами, інвесторами та ін., що підкреслює актуальність теми дослідження.

Питання оцінки фінансової надійності страховиків досліджували багато науковців і практиків: Базилевич В.Д., Заруба О.Д., Осадець С.С. та ін. Значний внесок у розв'язання цієї проблеми зробили фахівці рейтингових агентств "Кредит-Рейтинг", Fitch Ratings, Moody's Interfax Rating Agency, Standard & Poor's та ін.

Однак аналіз існуючих наукових доробок показав, що питання визначення оцінки фінансової надійності страхових компаній, створення методики рейтингової оцінки страховиків на основі регулярної річної інформації недостатньо розроблені як у теоретичному, так і в методично-практичному аспектах. Багато публікацій, зокрема представників рейтингових агентств, мають переважно описовий характер, усебічно не розкривають суті оцінки фінансової надійності, а дослідження вчених присвячені різним напрямкам та підходам до оцінювання, результати якого наводяться не за впроваджувану Національною рейтинговою шкалою.

Метою дослідження є розробка й наукове обґрунтування теоретичних підходів і практичних рекомендацій щодо удосконалення та застосування методичного забезпечення оцінки фінансової надійності страховиків. Для досягнення цієї мети необхідно вирішення таких завдань:

1. провести аналіз існуючих методичних підходів до оцінки фінансової надійності страховиків;
2. обґрунтувати методичне забезпечення кредитно-рейтингової оцінки фінансової надійності страхових компаній.

Існують законодавчо визначені вимоги до забезпечення фінансової надійності страховиків – Закон України "Про страхування" (ст. 30) [2] зобов'язує страховиків дотримуватись певних вимог, які мають забезпечити їхню платоспроможність: наявність сплаченого статутного фонду; наявність гарантійного фонду страховика; створення страхових резервів, достатніх для майбутніх виплат страхових сум і страхових відшкодувань; перевищення фактичного запасу платоспроможності страховика над розрахунковим нормативним запасом платоспроможності. Страховик у ході діяльності повинен мати не тільки статутний фонд, а й значний обсяг власних коштів, вільних від зобов'язань. Такими коштами є гарантійний

фонд та вільні резерви. Вільні резерви – це частка власних коштів страховика, яка резервується з метою додаткового забезпечення фінансової надійності [2]. Фінансова надійність страховика забезпечується і таким інструментом як перестраховування. З метою захисту виконання зобов'язань страховика перед страхувальниками законодавством передбачається в обов'язковому порядку укладання угоди перестраховування у випадку, коли страхова сума за окремою угодою страхування перевищує 10 відсотків суми сплаченого статутного фонду і сформованих вільних резервів та страхових резервів [2]. Страховики, які взяли на себе страхові зобов'язання в обсягах, що перевищують можливість їх виконання за рахунок власних активів, повинні застрахувати ризик виконання зазначених зобов'язань у перестраховиків.

Але ці законодавчі нормативи забезпечення фінансової надійності для страховиків є, насамперед, превентивними заходами, направленими на регулювання окремих елементів діяльності страховиків і не пристосовані для винесення рішення щодо того чи є окрема страхова компанія фінансово надійною для страхувальників, а тим більше не дають можливості проведення порівняння рівня фінансової надійності серед інших страхових організацій.

Ключовий підхід до визначення фінансової надійності страховиків розроблено Державною комісією з регулювання ринку фінансових послуг України (Держфінпослуг), яка затвердила Рекомендації щодо аналізу діяльності страховиків [3]. Ці Рекомендації розроблено з метою стандартизації процедур здійснення аналізу діяльності страховиків працівниками Держфінпослуг та своєчасного виявлення ризиків у їх діяльності.

Відповідно до Рекомендацій здійснюється аналіз капіталу, активів, перестраховування, страхових резервів, доходності, ліквідності і надається відповідна оцінка. Оцінки виставляються по 4-х бальній системі і в залежності від діапазону, в який потрапило значення відповідного показника.

На основі проведених тестів раннього попередження страховики можуть отримати оцінку від 1 (фінансові показники на високому рівні) до 4 (вважається неприпустимим, фінансовий стан є дуже нестабільним).

Тести раннього попередження використовуються для визначення рівня фінансової надійності страховиків, який розраховується за даними річної фінансової звітності, деякі з яких доступні лише для Держфінпослуг. Крім того, результати тестів раннього попередження є інформацією з обмеженим доступом, яка не підлягає розголошенню та опублікуванню в засобах масової інформації. Тому у національних страховиків, аудиторів, фінансових аналітиків, потенційних інвесторів та страхувальників немає можливості за допомогою оприлюдненої інформації проаналізувати значення коефіцієнтів за існуючою методикою та визначити рівень фінансової надійності.

Найпоширенішим способом отримання інформації про стан професійних учасників страхового ринку є рейтинги за типом ранжирування. Такі рейтинги мають

вид таблиць або списків, в яких проводиться ранжирування об'єктів рейтингування за певними критеріями (об'єму активів, власному капіталу, страховим платежам і виплатам, розміру страхових резервів, перестраховальними платежами). У світовій практиці такий вид рейтингу прийнято називати ренкінгом або лістингом. Прикладом можуть служити рейтингові списки "Fortune-500" журналу "Fortune" найбільших світових корпорацій і корпорацій США і рейтинги американських компаній журналу "Форчун" [4]. В Україні ренкінги страховиків публікуються у виданнях Українського науково-дослідного інституту "Insurance TOP" або "Україна-Business", де представлені професійні учасники страхового ринку (страховики, перестраховальники, страхові брокери) [5].

Такі ренкінги не дають можливості отримати інтегральну оцінку, яка відображає місце в загальному рейтингу, і не роблять комплексну оцінку діяльності страховика, не враховують всі чинники, які впливають на стан компанії, є слабо деталізованими і мають невелику шкалу критеріальних значень. Тому їх застосування для визначення фінансової надійності страховиків є обмеженим.

Саме кредитно-рейтингова оцінка є тим індикатором, який допомагає страхувальникам зорієнтуватися на ринку серед конкурентів, порівняти їх за ступенем надійності і здатності виконувати узяті зобов'язання.

Кредитно-рейтингова оцінка – рівень фінансової надійності і потенційної здатності страховика своєчасно і

в повному об'ємі відповідати за своїми зобов'язаннями за рейтинговою шкалою [6].

За оцінками зарубіжних експертів, до 80 % світових потоків позикового капіталу контролюються рейтингами. На їх основі інформуються учасники ринку про характеристики суб'єктів господарювання, а потенційні інвестори мають можливість оцінити привабливість останніх.

Довіра до рейтингів ґрунтується на статистиці. Згідно даним агентства Standard & Poor's, із страхових компаній, що отримали в 1987 році рейтинг "CCC" (ненадійні), через 10 років розорилося 42,7 %. З володарів рейтингу "B" (низький рівень надійності) – 25,6 %, "BBB" (задовільна надійність) – 3,7 % і всього 1,1 % – з найвищим рейтингом "AAA" [5].

Статистика банкрутств демонструє, що за допомогою рейтингу реально оцінюється ризик фінансових втрат страхувальників. Існує така залежність: чим нижче рейтинг, тим більше шансів втратити вкладені засоби. При використанні кредитно-рейтингової оцінки немає необхідності аналізувати річні звіти страховика, намагатися дізнатися, де він розміщує страхові резерви і наскільки надійні партнери, у яких компанія перестраховує свої ризики. Всю цю інформацію перевіряють обов'язково аудитори, а також рейтингові агентства.

Використання рейтингів відповідає потребам розвитку фінансового ринку і активізації інвестиційних процесів в Україні. Переваги використання рейтингу для різних споживачів представлені в табл. 1.

Таблиця 1. Зацікавленість суб'єктів ринкових відносин в результатах кредитно-рейтингової оцінки страховика

Споживач рейтингової інформації	Напрямок використання кредитно-рейтингової оцінки
Страховики	Показник прозорості діяльності і надійності
	Створення репутації компанії, інформування учасників фінансового ринку про кредитоспроможність через ЗМІ і мережу електронних і друкарських видань (PR-функція)
	Залучення потенційних страхувальників
	Налагодження відносин з клієнтами і партнерами (перестраховальниками)
	Засіб стратегічного планування
	Засіб порівняння з контрагентами і конкурентами
Страховальники	Визначення рівня прозорості
	Ухвалення рішень відносно страхування з урахуванням рівня виконання зобов'язань
	Порівняння рівня виконання зобов'язань різних страховиків
	Інструмент аналізу і прогнозу тенденцій на фінансовому ринку
	Оцінка ризику фінансових втрат
Органи державного управління	Підвищення ефективності нагляду за окремими страховиками
	Підвищення ефективності нагляду за фінансовою системою
	Розвиток і підвищення стабільності фінансової системи
	Інструмент прогнозування розвитку подій на фінансовому ринку
Незалежні аналітики і посередники	Аналіз і прогноз ринкових тенденцій на страховому ринку
	Визначення власної стратегії на фінансовому ринку
	Формування бази даних кредитово-рейтингової оцінки страховиків

З табл. 1 можна відзначити, що наявність кредитно-рейтингової оцінки охоплює широкую сферу інтересів споживачів рейтингової інформації, які змінюються залежно від ступеня розвитку фінансового ринку і, відповідно, рейтингової культури. Якщо на фінансових ринках, які розвиваються, рейтинг виконує для страховика в основному PR-функцію, а для страхувальників – інформаційну функцію, то на розвинених фінансових ринках рейтинг може бути ефективним інструментом управління.

При визначенні кредитного рейтингу рейтинговим агентством за згодою замовника рейтинг публікується і може служити своєрідною рекламою і PR-акцією для компанії.

Страхова компанія з високим рейтингом може розраховувати на поліпшення умов доступу на фінансові ринки за рахунок підвищення довіри до неї.

В умовах, коли відсутнє котирування цінних паперів на фондовому ринку, використання рейтингу також дозволяє швидко оцінювати ризик вкладень в різні цінні папери страхових компаній, що дає можливість залучення додаткових внутрішніх інвесторів.

У деяких ситуаціях є необхідність представити свою фінансову надійність без розкриття конфіденційної інформації про своє фінансове положення. Кредитно-рейтингова оцінка дозволяє представити свій потенціал, переваги або недоліки перед конкурентами без збитку для комерційної таємниці компанії.

Використання незалежних кредитно-рейтингових оцінок дозволяє інвесторам знизити витрати на власний аналіз, що особливо важливо для власників великих диверсифікованих портфелів, а також для дрібних інвесто-

рів, які не завжди мають можливість самостійно аналізувати кожен з цінних паперів, які обертаються на ринку.

Існують міжнародні агентства, покриваючі практично всі країни світу, і національні агентства, які діють в межах окремої держави. У зв'язку з цим, застосовуються універсальні міжнародні рейтингові шкали і національні. Основна їх розбіжність в тім, що міжнародна шкала створюється для зіставлення фінансової надійності страховиків з різних держав, тоді як національна шкала кредитно-рейтингової оцінки спеціально призначена для задоволення потреб резидентів і нерезидентів, які діють на національному фінансовому ринку. Порівняно з міжнародною шкалою, національна рейтингова шкала виключає оцінку системних ризиків, які впливають однаковою мірою на всіх національних страховиків і, таким чином, дозволяє здійснювати велику диференціацію страховиків в контексті національного фінансового ринку.

Необхідністю отримання рейтингу за міжнародною шкалою є діяльність компаній, яка виходить за межі внутрішніх боргових ринків. У країнах з перехідною економікою використання міжнародних рейтингових шкал національними страховиками обмежено залежністю від рейтингу країни місцезнаходження. Це стосується багатьох країн СНД, де навіть внутрішній позичальник з найвищим рівнем надійності та здатності своєчасно і в повному обсязі відповідати за своїми зобов'язаннями не в змозі отримати міжнародний рейтинг вище рейтингу своєї країни. Тому в таких країнах знаходять застосування внутрішні системи рейтингової оцінки і національні шкали кредитних рейтингів.

Національна шкала кредитних рейтингів України [7] складається з 10 класів, представлених літерним вираженням від "uaAAA" (найвища фінансова надійність) до позначки "uaD" (дефолт). Прогноз кредитного рейтингу (позитивний, стабільний чи негативний) є коментарем стосовно переважних тенденцій, які впливають на кредитний рейтинг, з точки зору його можливої (але не обов'язкової) зміни в подальшому. Кожне з рейтингових агентств користується своєю "закритою" методикою визначення кредитних рейтингів.

Серед страховиків у 2007 році національний рейтинг отримали лише чотири страхові компанії з ризикового страхування – "Лемма", Generali Garant (Гарант-Авто), "PZU Україна", QBE – та жодної страхової компанії зі страхування життя, міжнародний – сім страхових компаній [8].

Є декілька причин, чому страхові організації не прагнуть отримати міжнародний рейтинг. Головна причина полягає в тому, що такий рейтинг необхідний тільки тим компаніям, у яких є наміри виходу на міжнародний страховий або перестраховий ринок, причому країн не ближнього, а далекого зарубіжжя. Тому, якщо страховик або перестраховальник там не працює, то йому подібний рейтинг просто не потрібний.

Друга причина полягає в тому, що для отримання міжнародного рейтингу компанії необхідно стати більш відкритою і прозорою, і її фінансова звітність повинна відповідати міжнародним стандартам.

Третя причина полягає у вартості проведення процедури рейтингування, яка складає залежно від агентства і масштабів перевірки близько 60-100 тис. дол. США [3]. Крім того, при отриманні рейтингу необхідно буде постійно піддавати його моніторингу, в результаті якого є вірогідність пониження значення рівня рейтингу.

Методика привласнення рейтингова є внутрішнім продуктом рейтингових агентств. Будучи комерційною таємницею, інформація про систему критеріїв, набір показників і їх обробку не розкривається навіть замовникам рейтингу. Відкриті ж методики привласнення рейтингу дають мож-

ливість будь-якому користувачеві на основі початкових даних самостійно визначити кінцевий результат.

Публічність початкових даних робить рейтингову оцінку масовою і дозволяє контролювати зміну стану контрагентів зовнішнього середовища страховика, а також оцінювати результативність і об'єктивність самої методики рейтингової оцінки.

Харківським національним економічним університетом і Харківським територіальним управлінням Державної комісії з цінних паперів і фондового ринку під керівництвом д.е.н., проф. Н.М. Внукової була розроблена методика кредитно-рейтингової оцінки емітентів [4]. Розроблена методика була адаптована до особливостей діяльності страхових компаній, у якій використовуються дві групи показників – кількісні і якісні.

Інформаційною базою визначення показників є дані публічної звітності страховиків, які вони зобов'язані опубліковувати.

Для кількісної характеристики фінансової стійкості страховиків при проведенні кредитно-рейтингової оцінки використовуються коефіцієнт покриття, абсолютної ліквідності і оборотності кредиторської заборгованості та ін.

Для якісного оцінювання при визначенні кредитно-рейтингової оцінки розглядаються такі показники діяльності, як тривалість ділової активності; кількість структурних підрозділів; кількість видів страхування; частина акцій, яка належить юридичним особам, від їх загального числа; володіння посадовими особами акцій страхової компанії.

Тривалість ділової активності оцінюється тривалістю терміну існування страховика, що є доказом того, що чинники впливу на його платоспроможність є адаптованими до змін зовнішнього середовища. Тому інвестування в страховика, який працює в даному сегменті бізнесу більше двох років і має велику обізнаність про ринок, його фінансову динаміку і менеджмент, містить менший ризик, чим інвестування в новий бізнес.

Оцінка наявності і кількості структурних підрозділів (філіальна мережа) компанії, кількість видів діяльності характеризує структуру, диференціацію і масштаб діяльності страховика.

Частина володіння акціями страховика юридичними особами показує якісний рівень корпоративного управління. Володіння акціями компанії його посадовими особами стимулює і підвищує їх зацікавленість в ефективному управлінні страховою компанією.

Алгоритм визначення кредитно-рейтингової оцінки страховиків на основі теорії нечітких множин передбачає такі етапи:

1. Формування бази даних оцінювання на основі регулярної річної інформації страховиків.
2. Визначення страховика для розрахунку кредитно-рейтингової оцінки.
3. Розрахунок кількісних і якісних показників кредитно-рейтингової оцінки.
4. Розрахунок значень інтервалів шкал показників для оцінки відповідності значень якісних і кількісних показників Національній рейтинговій шкалі способом шкалування.
5. Побудова й розрахунок значень функції належності для кожного показника.
6. Визначення рейтингового бала, який отримав страховик за результатами кредитно-рейтингової оцінки.
7. Встановлення страховику рівня Національної рейтингової шкали відповідно до значення рейтингового бала.
8. Аналіз рівня надійності страховика та формування аналітичного звіту.

Серед переваг, які має методика кредитно-рейтингової оцінки страховиків є те, що методичне забезпечення базується на регулярній річній інформації

страховиків, комплексне оцінювання надійності страховиків (на основі кількісних та якісних показників) є простим у використанні, застосування методу нечітких множин дозволяє перейти від кількісного значення кредитно-рейтингової оцінки у вигляді рейтингового балу до якісного оцінювання страховиків за Національною рейтинговою шкалою. Це дає змогу порівнювати фінансову надійність страховиків як серед групи страхових компаній, що рейтингуються, на основі рейтингового бала, так і окремо за Національною рейтинговою шкалою

Авторську методику було апробовано на страхових компаніях "Лемма" та "Епос", для яких було визначено кредитно-рейтингову оцінку. Отримані результати рейтингування фінансової надійності страховиків довели придатність методики для практичного застосування.

Таким чином, можна припустити, що з часом всі страхові компанії поступово усвідомлять значущість і необхідність визначення рейтингу, адже це є ключовим елементом не тільки бренду компанії для залучення страхувальників, а й інструментом управління страховими резервами

та виходу на міжнародні фінансові ринки, що, зокрема, сприятиме збільшенню вартості компанії.

1. Звіт про роботу Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України за 2007 рік: Затверджено Розпорядженням Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України від 26.06.2008 № 778. – Режим доступу: // www.dfr.gov.ua. – Заголовок з екрану. 2. Про страхування: Закон України від 7.03.1996 року № 85/96-ВР. – Режим доступу: // http://www.rada.gov.ua. – Заголовок з екрану. 3. Про затвердження Рекомендацій щодо аналізу діяльності страховиків: Розпорядження Державної комісії з регулювання ринку фінансових послуг України від 17.03.2005 № 3755. – Режим доступу: // www.dfr.gov.ua. – Заголовок з екрану. 4. Ляшенко В.И. Фондовые индексы и рейтинги. – Д.: Сталкер, 1998. – 320 с. 5. Лацис Ю. Что такое рейтинг финансовой надежности страховой компании в Украине? // Деньги-ua. – №20. – 2007. – Режим доступу: // www.forinsurer.com. – Заголовок з екрану. 6. Внукова Н.Н., Питула Н.И. Кредитно-рейтинговая оценка страховщиков // Страхование в Беларуси. – 2008. – № 2 (63). – С. 11-14. 7. Про затвердження Національної рейтингової шкали: Постанова Кабінету Міністрів України від 26.04.2007 р. № 665. – Режим доступу: // http://www.rada.gov.ua. – Заголовок з екрану. 8. Лацис Ю., Дэн И. Сказано – не сделано // Деньги-ua. – № 38(52). – 2007. – С. 32-33. 9. Внукова Н.М., Питула Н.И. Методика кредитно-рейтинговой оценки предприятий-эмитентов за Национальной рейтинговой шкалой // Свидетство про реєстрацію авторського права на твір, № 22757. – Київ, 2007.

Надійшла до редколегії: 3.12.2008

О.М. Тридід, д-р екон. наук, проф.,
К.В. Орехова, ст. викл.

ЩОДО АКТИВІЗАЦІЇ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

В роботі визначено поняття "інвестиційний потенціал страхової компанії", з'ясовано порядок його формування, виявлено алгоритм та блок-схему системно-функціонального прийняття інвестиційного рішення з використанням прогнозних моделей діяльності страхової компанії.

In article the determination of "investment potential of insurance company" concept has been improved. The order of his forming has been found out. The algorithm and system-functional chart of acceptance investment decision of insurance company have been put forward.

Зростання інвестиційних ринків України значною мірою може бути забезпечено за рахунок ефективного використання страхових ресурсів вітчизняних страхових компаній [1-8]. На теперішній час цей напрям діяльності страховиків в Україні залишається недостатньою мірою розвинутим і використаним. Однак, в перспективі його реалізація здатна забезпечити піднесення національної економіки. В сучасних умовах важливого значення набуває вирішення проблем економічного, організаційно-правового, функціонального, інформаційно-аналітичного, кадрового та соціально-психологічного характеру, що стримують як розвиток вітчизняного страхового ринку, так і здійснення страховими компаніями ефективної інвестиційної діяльності. У цьому контексті актуальності набуває визначення заходів щодо активізації інвестиційної діяльності страхових компаній.

Аналіз наукових робіт [1-2, 4, 8] дозволив встановити, що інвестиційний потенціал страхової компанії – це сукупність грошових коштів, які є тимчасово та відносно вільними від зобов'язань і використовуються з метою отримання інвестиційного доходу. Однак, він характеризується як величина не постійна, а мінлива на яку впливає низка факторів, а саме: обсяг страхових премій та обсяг власних коштів страхової компанії; структура страхового портфеля. Виходячи з вищевикладеного, на рис. 1 наведено порядок формування інвестиційного потенціалу страхової компанії.

Окрім того, під інвестиційним потенціалом страховика слід розглядати той факт, що значна частина інвестиційних ресурсів страхової компанії (страхові резерви) є залученим капіталом, яким страховик тимчасово розпоряджається лише до обумовленого моменту згідно з договором страхування або чинним законодавством, при настанні якого страхова компанія має виконати свої зобов'язання перед страхувальниками [3, 7]. У зв'язку з цим, на основі виявлення основних ознак при інвестуванні

коштів страхових резервів відповідно до спеціалізації страхових компаній, авторами цієї роботи було виділено певні інвестиційні можливості страховиків, а саме [6]:

1) страховики із страхування життя:

- з огляду на тривалість договорів, фонди страхування життя зазвичай вкладають у довгострокові інвестиційні інструменти;

- оскільки доходи компаній зі страхування життя перевищують їх страхові виплати та витрати, а останні можуть бути оплачені із доходів від премій та інвестицій, то недоцільно вкладати фонди страхування життя в короткострокові цінні папери;

- в той же час, ануїтети та дохідні купони з гарантованою викупною сумою потребують іншого підходу до інвестицій, а саме – вкладень у короткострокові інвестиційні інструменти;

2) страховики із ризикового страхування:

- первинне значення має наявність грошей для виплати страхового відшкодування. Це потребує, щоб інвестиції вкладалися на порівняно короткі терміни або, в крайньому випадку, щоб їх можна було легко перетворити на гроші;

- деякі страхові претензії, наприклад, претензії із страхування відповідальності, можуть протягом тривалого часу залишатися неоплаченими повністю. У зв'язку з цим, інвестиції можуть залишатися, але вони мають зберігати свою реальну вартість та приносити дохід, який накопичувався б для подальшої кінцевої виплати відшкодування;

- можливість кумулятивного ризику також призводить до необхідності утримання в портфелі короткострокових інвестицій;

- в той же час, наявність окремих видів страхових резервів, які можуть деякий час не використовуватися страховиками, потребують іншого підходу до інвестицій, а саме – вкладень у довгострокові інвестиційні інструменти.